

**ประมวลรายวิชา (Course Syllabus)**  
**การตั้งตำรับเครื่องสำอาง 3 (Cosmetic Formulation III)**

1. รหัสวิชา 157303
2. จำนวนหน่วยกิต 3 หน่วยกิต (2 -3-5)
3. ภาควิชาที่รับผิดชอบ ภาควิชาเทคโนโลยีเภสัชกรรม
4. สถานภาพรายวิชา วิชาเอกบังคับ
5. รายวิชาบังคับก่อน 157301 การตั้งตำรับเครื่องสำอาง 2
6. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาโครงสร้างทางเคมีและกายภาพของเส้นผม ผลิตภัณฑ์สำหรับเส้นผมประเภทต่างๆ ได้แก่ แชมพู ครีม นวดผม ผลิตภัณฑ์จัดทรงผม ผลิตภัณฑ์ตัดและโกรกผม เป็นต้น ศึกษาเกี่ยวกับเครื่องสำอางแต่งสีประเภทต่างๆ เช่น ลิปสติก ผลิตภัณฑ์ตกแต่งใบหน้าและดวงตา แป้งอัดแข็ง ผลิตภัณฑ์ย้อมเส้นผม ผลิตภัณฑ์สำหรับเล็บ รวมทั้งศึกษาเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ของสี ข้อกำหนดเกี่ยวกับการใช้สีในผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง ตลอดจนหลักการตั้งตำรับ การฝึกปฏิบัติเทคนิคการเตรียม

Study of chemical and physical structure of hair. Study of hair care products: for examples shampoos, hair rinses, hair treatments, weaving and bleaching preparations etc. A study of color cosmetics including lipsticks, make-up, compact powder, hair coloring preparations, and nail preparations. Also study in sciences of colors, regulations for coloring in cosmetics, and principles of formulation. Practice in preparation techniques.

**7. วัตถุประสงค์รายวิชา**

1. อธิบายองค์ประกอบและสรีรวิทยาของเส้นผม และเล็บ
2. ระบุชนิดและองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสำหรับเส้นผมชนิดต่างๆ เช่น แชมพู ครีม นวดผม ผลิตภัณฑ์จัดทรงผม ผลิตภัณฑ์ตัดและโกรกผม
3. สามารถเตรียมและประเมินคุณสมบัติทางกายภาพของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสำหรับเส้นผมชนิดต่างๆ เช่น แชมพู ครีม นวดผม ผลิตภัณฑ์จัดทรงผม ผลิตภัณฑ์ตัดและโกรกผม
4. ระบุชนิดและองค์ประกอบของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางแต่งสีประเภทต่างๆ เช่น ลิปสติก ผลิตภัณฑ์ตกแต่งใบหน้าและดวงตา แป้งอัดแข็ง ผลิตภัณฑ์ย้อมเส้นผม ผลิตภัณฑ์สำหรับเล็บ
5. สามารถเตรียมและประเมินคุณสมบัติทางกายภาพของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางแต่งสีประเภทต่างๆ เช่น ลิปสติก ผลิตภัณฑ์ตกแต่งใบหน้าและดวงตา แป้งอัดแข็ง ผลิตภัณฑ์ย้อมเส้นผม ผลิตภัณฑ์สำหรับเล็บ

**8. การประเมินผล**

- |                      |                              |           |
|----------------------|------------------------------|-----------|
| 8.1 เกณฑ์การให้คะแนน | - การสอบข้อเขียน (ภาคบรรยาย) | ร้อยละ 67 |
|                      | - ภาคปฏิบัติการ              | ร้อยละ 33 |

โดยภาคปฏิบัติการแบ่งเป็น

การสอบปฏิบัติการ	ร้อยละ 50
การสอบย่อยก่อนเข้าปฏิบัติการ	ร้อยละ 20
ความตั้งใจและความประพฤติขณะเข้าเรียนภาคปฏิบัติการ	ร้อยละ 10
รายงานปฏิบัติการและผลิตภัณฑ์	ร้อยละ 20

## 8.2 เกณฑ์การประเมินผล ประเมินผลโดยอิงกลุ่ม และ/หรืออิงเกณฑ์ โดยที่อิงเกณฑ์มีหลักดังนี้

คะแนน	ระดับผลการเรียน	คะแนน	ระดับผลการเรียน
$\geq$ ร้อยละ 80.0	A	60.0 – 64.9	C
75.0 – 79.9	B <sup>+</sup>	55.0 – 59.9	D+
70.0 – 74.9	B	50.0 – 54.9	D
65.0– 69.9	C+	< ร้อยละ 50.0	F

## 9. เอกสารอ้างอิง

1. Hair and Hair Care. 1997. In: Johnson DH, editor. New York: Marcel Dekker.
2. Cosmetology - Theory and Practice: Research - Test Methods - Analysis – Formulas. Vol 2. 2005 In: Schrader, K. and Domsch, A. editors. Bobingen: Kessler Druck + Medien
3. Cosmetology – Theory and Practice. Vol. 3, 2005, In:Schrader K, Domsch A. editors. Bobingen: Kessler Druck + Medien
4. Handbook of Cosmetic Science and Technology. 2001. In: Babel AO, Paye M, Maibach H, editors. New York: Maecel Dekker.
5. Poucher’s Perfumes, Cosmetics and Soap 9<sup>th</sup> ed., Vol. 3, 1993. In: Butler H. editor. London: Chapman & Hall.
6. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2525) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. 2517 เรื่อง กำหนดให้เครื่องสำอางต้องมีฉลาก
7. <http://www.cfsan.fda.gov/~dms/fdahdye.html>

**ตารางการบรรยายกระบวนวิชา 157303 การตั้งตำรับเครื่องสำอาง 3**  
 ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2554 สำหรับนิสิตสาขาวิทยาศาสตร์เครื่องสำอางชั้นปีที่ 3  
 ภาควิชาเทคโนโลยีเภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

สถานที่                    ภ.6306

เวลาบรรยาย            ทุกวันอังคาร เวลา 9.00 - 10.50 น.

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา            ดร. เพ็ญศรี เจริญสิทธิ์

อาจารย์ผู้สอน            รศ.ดร.เนติ วรรณุช, รศ.ดร.ศักดิ์ชัย วิทยาอารีย์กุล, ผศ.ดร.อัมภางค์ พลนอก, รศ.ดร.จากรุภา วิโยชน์,  
 รศ.ดร.ทัศนาศ พิทักษ์สุธีพงศ์, ผศ.ดร.อรสร สารพันโชติวิทยา, ผศ.ดร.อโณทัย ตั้งสำราญจิต,  
 ผศ.อรรณวิทย์ สมศิริ ผศ.ดร.สรวุฒิ รุจิวิวัฒน์ และ ดร. เพ็ญศรี เจริญสิทธิ์

**ตารางบรรยาย**

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	จำนวน ชั่วโมง	หัวข้อที่สอน	อาจารย์ผู้สอน
1, 2	15 พ.ย. 54 16 พ.ย. 54 (9.00 - 10.50 น.)	4	แนะนำรายวิชา และหนังสืออ้างอิง สีในเครื่องสำอาง และการประเมินความคง ตัวของสีในผลิตภัณฑ์	ผศ.ดร.อโณทัย ตั้งสำราญจิต
3	22 พ.ย. 54	2	ผลิตภัณฑ์สำหรับเล็บ	ผศ.ดร.อโณทัย ตั้งสำราญจิต
4, 5	22 พ.ย. 54 (11.00 - 11.50น.), 29 พ.ย. 54 (9.00 -11.50น.)	4	ผลิตภัณฑ์ตกแต่งใบหน้า และดวงตา	รศ.ดร.จากรุภา วิโยชน์
6, 7	6, 13 ธ.ค 54	4	ผลิตภัณฑ์แป้ง และแป้งอัด	ผศ.ดร.สรวุฒิ รุจิวิวัฒน์
<b>สอบกลางภาค (20 - 25 ธ.ค. 54)</b>				
8	27 ธ.ค 54	2	ผลิตภัณฑ์ตกแต่งริมฝีปาก	รศ.ดร.เนติ วรรณุช
9	28 ธ.ค. 54 (9.00 - 10.50 น.)	2	กายภาพ และสรีรวิทยาของเส้นผมและหนัง ศีรษะ	ดร. เพ็ญศรี เจริญสิทธิ์
10	3 ม.ค. 55	2	ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดเส้นผม และขจัด รังแค	ผศ.อรรณวิทย์ สมศิริ
11	10 ม.ค. 55	2	ผลิตภัณฑ์ บำรุงเส้นผม	ผศ.อรรณวิทย์ สมศิริ
12	17 ม.ค. 55	2	ผลิตภัณฑ์จัดทรงผม	ดร. เพ็ญศรี เจริญสิทธิ์
13	24 ม.ค. 55	2	ผลิตภัณฑ์ตัดผม	ผศ.ดร.วีรี ดิยะบุญชัย
14	31 ม.ค. 55	2	ผลิตภัณฑ์ตัดผม ผลิตภัณฑ์ย้อมเส้นผม	ผศ.ดร.วีรี ดิยะบุญชัย
15	7 ก.พ. 55	2	ผลิตภัณฑ์ย้อมเส้นผม	ผศ.ดร.วีรี ดิยะบุญชัย
<b>สอบปลายภาค (20 ก.พ. - 2 มี.ค. 55)</b>				

สถานที่ ภ.5304  
 เวลาปฏิบัติการ ทุกวันพุธ เวลา 9.00 - 11.50 น.

ตารางปฏิบัติการ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ปฏิบัติการเรื่อง	อาจารย์ผู้สอน
1	23 พ.ย. 54	ผลิตภัณฑ์สำหรับเล็บ	ผศ.ดร. อโณทัย, รศ.ดร. ทศนา, ผศ.ดร. วรี
2	30 พ.ย. 54	ผลิตภัณฑ์ตกแต่งใบหน้า และดวงตา 1	รศ.ดร. จารุภา, ดร.เพ็ญศรี, ผศ.ดร. วรี
3	7 ธ.ค. 54	ผลิตภัณฑ์ตกแต่งใบหน้า และดวงตา 2	รศ.ดร. จารุภา, รศ.ดร. ทศนา, ผศ.ดร. วรี
4	14 ธ.ค. 54	ผลิตภัณฑ์แป้งและแป้งอัด	ผศ.ดร. สรวุฒิ, ผศ.ดร. อัมภางค์, ผศ.ดร. วรี
<b>สอบกลางภาค (20 - 26 ธ.ค. 54)</b>			
5	4 ม.ค. 54	ผลิตภัณฑ์ตกแต่งริมฝีปาก	รศ.ดร. เนติ, ผศ.ดร. อัมภางค์, ผศ.ดร. อรสร
6	11 ม.ค. 55	ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด และขจัดรังแค	ผศ. อรรถวิทย์, รศ.ดร. เนติ, ดร. เพ็ญศรี
7	18 ม.ค. 55	ผลิตภัณฑ์บำรุงเส้นผม	ผศ. อรรถวิทย์, รศ.ดร. เนติ, ดร. เพ็ญศรี
8	25 ม.ค. 55	ผลิตภัณฑ์จัดทรงผม	ดร. เพ็ญศรี, รศ.ดร. ศักดิ์ชัย, ผศ. อรรถวิทย์,
9	1 ก.พ. 55	ผลิตภัณฑ์ตัดผม	ผศ.ดร. วรี, รศ.ดร. เนติ, รศ.ดร.ทศนา,
10	8 ก.พ. 55	ผลิตภัณฑ์ย้อมเส้นผม	ผศ.ดร. วรี, ผศ.ดร. อัมภางค์, รศ.ดร. เนติ
11	15 ก.พ. 55	ทบทวนความรู้ก่อนสอบปฏิบัติการ	-
<b>สอบปลายภาค (20 ก.พ. - 2 มี.ค. 55)</b>			

ผู้ออก-อ่านข้อสอบวิชาการตั้งตำรับเครื่องสำอาง 3

สอบกลางภาค				31.3 คะแนน	
ผู้ออกข้อสอบ	ผู้อ่านข้อสอบ	ชั่วโมงเรียน	หัวข้อ	คะแนน	เวลาสอบ (นาที)
ผศ.ดร. อโณทัย	รศ.ดร.จารุภา	4	สีในเครื่องสำอาง และการประเมินความคงตัวของสีในผลิตภัณฑ์	8.8	50
ผศ.ดร. อโณทัย	รศ.ดร.จารุภา	2	ผลิตภัณฑ์สำหรับเล็บ	4.5	26
รศ.ดร. จารุภา	ผศ.ดร. สรวุฒิ	4	ผลิตภัณฑ์ตกแต่งใบหน้า และดวงตา	9	52
ผศ.ดร. สรวุฒิ	ผศ.ดร. อโณทัย	4	ผลิตภัณฑ์แป้ง และแป้งอัด	9	52

สอบปลายภาค				35.7 คะแนน	
ผู้ออกข้อสอบ	ผู้อ่านข้อสอบ	ชั่วโมงเรียน	หัวข้อ	คะแนน	เวลาสอบ (นาที)
รศ.ดร. เนติ	ผศ. อรรถวิทย์	2	ผลิตภัณฑ์ตกแต่งริมฝีปาก	4.5	22
ดร. เพ็ญศรี	ผศ.ดร. วรี	2	กายภาพ และสรีรวิทยาของเส้นผมและหนังศีรษะ	4.5	22
ผศ. อรรถวิทย์	ผศ.ดร. วรี	4	ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด บำรุงเส้นผม และขจัดรังแค	9	46
ดร. เพ็ญศรี	ผศ. อรรถวิทย์	2	ผลิตภัณฑ์จัดทรงผม	4.5	22
ผศ.ดร. วรี	ดร. เพ็ญศรี	3	ผลิตภัณฑ์ตัด และโกนผม	6.6	34
ผศ.ดร. วรี	ดร. เพ็ญศรี	3	ผลิตภัณฑ์ย้อมเส้นผม	6.6	34

**ตารางแนบขอใช้ห้องนอกตารางเวลาปกติ**  
**การตั้งตำรับเครื่องสำอาง 3 (Cosmetic Formulation III)**  
 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554  
 จำนวนนิสิต - คน นิสิตชั้นปีที่ 3

ครั้งที่	วันที่	เวลา	ห้อง	เครื่องมือ
1	16 พ.ย. 54 (สอนเสริมหัวข้อของ ผศ.ดร. อโนทัย ตั้งสำราญจิต)	9.00-10.50	ภ.6306	คอมพิวเตอร์ Projector
2	28 ธ.ค 54 (สอนเสริมหัวข้อของ ดร. เพ็ญศรี เจริญสิทธิ์)	9.00-10.50	ภ.6306	คอมพิวเตอร์ Projector